

Sygn. akt VI Ka 108/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca:	SSO Irena Linkiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Elżbieta Kosecka-Sobczak SO Irena Śmietana
Protokolant	sekr.sądowy Aneta Zembrzaska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Krzysztofa Piwowarczyka

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2013r.,

sprawy S. C.

oskarżonego z art. 178 a § 4 kk

na skutek apelacji wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w Ostródzie

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostródzie

z dnia 31 stycznia 2013 r., sygn. akt II K 1109/12

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu
w Ostródzie do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 108/13

UZASADNIENIE

S. C. został oskarżony o to, że w dniu 04 października 2012 r. na drodze publicznej w miejscowości S. gm. O. woj. (...) , kierował samochodem osobowym marki T. o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości , mając 0,79 mg/l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostródzie sygn. akt IIK 987/07,

tj. o przestępstwo z art.178a§4 kk .

Sąd Rejonowy w Ostródzie wyrokiem z dnia 31 stycznia 2013 r., sygn. akt IIK 1109/12 uznał oskarżonego S. C. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art.178a§4 kk i za to na podstawie art. 178a§4 kk wymierzył mu karę 9 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art.69§1,§2 i §4 kk , art. 70§1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby 5 lat. Na podstawie art.72§1 pkt 5 i 6 kk zobowiązano oskarżonego w okresie próby do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu oraz do kontynuowania podjętego leczenia odwykowego.

Na podstawie art. 42§2 kk orzeczono wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat.

Na podstawie art.63§2 kk na poczet orzeczonego wobec oskarżonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych zaliczono okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 04.10.2012 r. Nadto zwolniono oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego S. C. zaskarżył Prokurator Rejonowy w Ostródzie wnosząc apelację.

Skarżący wyrokowi temu zarzucił rażąco niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu polegającą na niezasadnym zastosowaniu środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary , zastosowanego w oparciu o mylne i dowolne uznanie, iż w przypadku oskarżonego zachodzą szczególnie okoliczności umożliwiające zastosowanie wobec niego dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary oraz ,że w odniesieniu do oskarżonego zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna, podczas gdy całokształt okoliczności podmiotowo- przedmiotowych niniejszej sprawy , zwłaszcza wysoka społeczna szkodliwość przypisanego oskarżonemu czynu, właściwości i warunki osobiste oskarżonego , jego dotychczasowy sposób życia, uprzednia karalność za przestępstwo podobne, popełnienie przestępstwa w okresie obowiązywania zakazu jak również względy prewencji indywidualnej i ogólnej przemawiają za koniecznością orzeczenia wobec niego bezwzględnej kary pozbawienia wolności , co powoduje ,że orzeczona kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania jest karą rażąco łagodną i nie spełniającą swej funkcji w zakresie prewencji zarówno ogólnej jak i szczególnej oraz nie zaspakaja społecznego poczucia sprawiedliwości.

Podnosząc niniejszy zarzut Prokurator Rejonowy wniósł o zmianę powyższego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze poprzez uchylenie punktu II orzekającego o warunkowym zawieszeniu wykonania kary wobec oskarżonego S. C. oraz uchylenie punktu III zobowiązującego oskarżonego do podjęcia leczenia odwykowego i powstrzymywania się od nadużywania alkoholu w okresie próby, a w pozostałym zakresie o utrzymanie orzeczenia w mocy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja Prokuratora Rejonowego w Ostródzie nie zasługiwała na uwzględnienie , przy czym zaistniała konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w Ostródzie do ponownego rozpoznania . Zgodnie bowiem z treścią art. 440 kpk jeżeli utrzymanie orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwie , podlega ono zmianie na korzyść oskarżonego albo uchyleniu niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów.

Jak wynika z akt rozpatrywanej sprawy , S. C. został oskarżony o popełnienie czynu z art. 178a§4 kk polegającego na tym ,że w dniu 04 października 2012 r. na drodze publicznej w miejscowości S. ,gm. O. , kierował samochodem osobowym marki T. o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości , mając 0,79 mg/l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu , przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostródzie , sygn. akt IIK 987/09.

Przepis art. 178a§4 kk w swej pierwszej część , wyraża instytucję nadzwyczajnego obostrzenia kary, polegającą na specyficznej recydywie w zakresie przestępstw komunikacyjnych . Surowsza odpowiedzialność karna przewidziana w tym przepisie dla sprawcy prowadzącego pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego uzasadniona jest wcześniejszym prawomocnym skazaniem tego sprawcy za przestępstwo z art.178a§1 kk , albo za przestępstwo z art.173,174,177 lub 355§ kk popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego. W drugiej części art.178a§4 kk określa typ czynu zabronionego ponieważ okoliczności w nim wskazane

związane są ściśle z oceną społecznej szkodliwości czynu sprawcy, który prowadząc pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości lub odurzenia, nie tylko narusza podstawowe zasady bezpieczeństwa w komunikacji, ale ponadto, nie wykonując wcześniej orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, okazuje lekceważenie dla wyroków sądowych.

W przedmiotowej sprawie zarzucano, a następnie zaskarżonym wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostródzie z dnia 31 stycznia 2013 r., przypisano oskarżonemu S. C. popełnienie czynu z art.178a§ 4 kk ponieważ w określonym w zarzucie miejscu i czasie kierował pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości, a czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostródzie w sprawie sygn. akt IIK 987/09.

Załączony do akt niniejszej sprawy odpis wyroku Sądu Rejonowego w Ostródzie z dnia 03 lutego 2010 r., sygn. akt IIK 987/09 stanowi, że oskarżony S. C. został skazany za popełnienie przestępstwa z art. 177§1 kk w stanie nietrzeźwości, który to czyn został zakwalifikowany z art. 177§1 kk w zw. z art.178§1 kk i na podstawie wymienionych przepisów wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności, a nadto orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii C w ruchu lądowym na okres 1 roku. S. C. mocą tego wyroku został także uznany za winnego popełnienia czynu z art. 178a§1 kk i wymierzono mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii C w ruchu lądowym na okres 1 roku.

Wobec wymienionego orzeczono karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 2 miesięcy, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 2 lat. Orzeczono również łącznie okres zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii C w ruchu lądowym na 1 rok, na poczet którego zaliczono okres zatrzymania prawa jazdy od 02.10.2009 r. S. C. został także zobowiązany na podstawie art.49§2 kk do zapłaty świadczenia na cel społeczny w kwocie 100 zł.

Sąd Rejonowy przypisując oskarżonemu S. C. zaskarżonym wyrokiem popełnienie zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu nie zważył na nader istotną kwestię, a mianowicie, że sprawca czynu z art.178a§4 kk ponosi tak zaostrzoną odpowiedzialność do momentu zatarcia skazania.

Obecna regulacja prawna rozróżnia trzy przypadki zatarcia skazania, a między innymi z mocy art. 76§1 i 2 kk. Zgodnie z §1 wymienionego przepisu skazanie ulega zatarciu z mocy prawa z upływem 6 miesięcy od zakończenia okresu próby, zaś §2 stanowi, że jeżeli wobec skazanego orzeczono grzywnę lub środek karny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed ich wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem ich wykonania.

Analiza akt niniejszej sprawy jednoznacznie wskazuje, iż w przypadku wyroku Sądu Rejonowego w Ostródzie sygn. akt IIK 987/09 nastąpiło zatarcie skazania. Wyrok ten stał się prawomocny w dniu 11.02.2010 r., upływ 6-miesięcznego okresu od zakończenia okresu próby nastąpił w dniu 11.08.2012 r., środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii C w ruchu lądowym został wykonany w okresie od 02.10.2009 r. do 02.10.2010 r., a świadczenie pieniężne zostało wpłacone w dniu 23.02.2010 r.

Z powyżej przedstawionych okoliczności wynika, iż już nawet w chwili czynu, który miał miejsce w dniu 04 października 2012 r. nastąpiło zatarcie skazania w sprawie Sądu Rejonowego w Ostródzie sygn. akt IIK 987/09, co w konsekwencji czyniło niemożliwym przypisanie oskarżonemu popełnienia czynu z art.178a§4 kk.

Powyższe rozważania znajdują potwierdzenie w treści postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2012 r., IV KK 59/12 zgodnie z którym odpowiedzialność na podstawie art.178a§4 kk ze względu na uprzednie skazanie za przestępstwo określone w art.178a§1 kk lub wymienione w art.178a§4 kk sprawca czynu z art.178a§1 kk ponosi do momentu zatarcia wcześniejszego skazania w myśl zasad ogólnych, określonych przepisami rozdziału XII Kodeksu karnego. Fakt zatarcia z mocy prawa wcześniejszego prawomocnego skazania za przestępstwo określone w art.178a§1 kk lub wymienione w art.178a§4 kk zaistniały po dacie wyrokowania co do popełnienia czynu określonego w art.178a§1

kk , uniemożliwia przyjęcie odpowiedzialności sprawcy na podstawie unormowania art.178a§4 kk także wtedy , gdy do popełnienia tego czynu doszło przed upływem okresu niezbędnego do zatarcia wcześniejszego skazania .

Nie stanowi natomiast przeszkody do przyjęcia odpowiedzialności na podstawie art.178a§4 kk zatracie , w dacie wyrokowania, skazania za przestępstwo, którego częścią było orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, jeżeli będący przedmiotem osądu czyn z art. 178a§1 kk został popełniony w okresie obowiązywania tego zakazu , co w przypadku rozpoznawanej sprawy nie miało miejsca.

Zaznaczyć należy , iż zmiana zaskarżonego orzeczenia - wydanego w trybie art.387§1 kpk - poprzez zmianę kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonemu i zawarcie przez strony nowej ugody przed Sądem odwoławczym nie była możliwa z uwagi na stanowisko oskarżyciela publicznego podtrzymującego wniesioną apelację .

W związku z powyższym zaskarżony wyrok należało uchylić i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Ostródzie do ponownego rozpoznania.

W toku ponownego postępowania koniecznym będzie przeprowadzenie dowodu z akt wykonawczych Sądu Rejonowego w Ostródzie sygn. akt IIK 987/09 celem ustalenia prawidłowej kwalifikacji prawnej czynu jaki ewentualnie będzie można przypisać oskarżonemu S. C..